

Crna Gora
Ministarstvo saobraćaja i pomorstva

PRIJEDLOG OSNOVE ZA VOĐENJE PREGOVORA

I

**ZAKLJUČIVANJE SPORAZUMA
IZMEĐU CRNE GORE I REPUBLIKE BUGARSKE
O PREVOZU PUTNIKA I TERETA
U MEĐUNARODNOM DRUMSKOM SAOBRAĆAJU**

I Ustavni osnov za zaključivanje sporazuma

Ustavni osnov za zaključivanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Bugarske o prevozu putnika i tereta u međunarodnom drumskom saobraćaju je sadržan u odredbama člana 15 stav 1 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da Crna Gora, na principima i pravilima međunarodnog prava, sarađuje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i odredbama člana 100 tač. 1 i 4 Ustava, kojima je, između ostalog, propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i zaključuje međunarodne ugovore.

II Ocjena stanja odnosa sa Republikom Bugarskom

Crna Gora i Republika Bugarska imaju tradicionalno dobre i prijateljske odnose i ostvaruju sadržajnu saradnju na bilateralnom planu.

Republika Bugarska zvanično je priznala Crnu Goru 12. juna 2006. godine. Diplomatski odnosi između dvije države uspostavljeni su 2. avgusta 2006. godine.

U oblasti drumskog prevoza primenjuje se Sporazum između Savezne vlade Savezne Republike Jugoslavije i Vlade Republike Bugarske o međunarodnom drumskom prevozu putnika i stvari ("Službeni list SRJ - Međunarodni ugovori", br. 2/2003 od 31.1.2003.)

Nakon obnove nezavisnosti Crne Gore održana su dva sastanka Mješovite komisije o prevozu u međunarodnom drumskom saobraćaju sa Republikom Bugarskom (u Sofiji 25-26. oktobra 2006. godine i u Podgorici 30. novembra - 1. decembra 2011. godine). Na drugom održanom sastanku Mješovite komisije razgovaralo se odredbama nacрта novog Sporazuma o međunarodnom drumskom prevozu putnika i tereta, na nivou vlada.

III Razlozi za zaključivanje Sporazuma

Novi Sporazum između Crne Gore i Republike Bugarske o prevozu putnika i tereta u međunarodnom drumskom saobraćaju, je potrebno zaključiti iz razloga što Crna Gora kao država koja je obnovila nezavisnost 2006. godine ubrzano radi na usaglašavanju novih sporazuma iz oblasti drumskog prevoza sa evropskim državama, kako bi na bilateralnom nivou regulisala prevoz tereta i putnika, u skladu svojom politikom u predmetnoj oblasti.

IV Osnovna pitanja o kojima će se voditi pregovori, odnosno bitni elementi koje Sporazum treba da sadrži

Ovim sporazumom uređuju se odnosi u prevozu u međunarodnom drumskom saobraćaju na savremen način i istim se olakšava protok robe i putnika i uklanja niz administrativnih barijera. Isti predstavlja novi pravni i regulatorni okvir u ovoj oblasti. Sporazum takođe predviđa mogućnost liberalizacije prevoza pojedinih vrsta tereta čime se smanjuju troškovi prevoza i uklanjaju administrativne barijere u međunarodnom drumskom saobraćaju, sa posebnim naglaskom na:

- prevoz putnika (linijski i vanlinijski prevoz putnika),
- prevoz tereta (bilateralni, tranzitni i prevoz za/iz treće zemlje),
- obaveze prevoznika i prekršaje.

V Procjena potrebnih finansijskih sredstava za realizaciju Sporazuma

Za izvršavanje Sporazuma između Crne Gore i Republike Bugarske o prevozu putnika i tereta u međunarodnom drumskom saobraćaju nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva iz budžeta.

VI Potreba usaglašavanja propisa

Zaključivanje Sporazuma između Crne Gore i Republike Bugarske o prevozu putnika i tereta u međunarodnom drumskom saobraćaju, ne zahtijeva izmjenu važećih ili donošenje novih propisa u Crnoj Gori.

VII Prijedlog sastava delegacije

Članovi delegacije Ministarstva saobraćaja i pomorstva Crne Gore, su:

- Dalibor Milošević, generalni direktor Direktorata za drumski saobraćaj, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva - šef delegacije;

- Ervin Adrović, pomoćnik direktora Direkcije za saobraćaj, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva – član;

- Ljubiša Živaljević, glavni državni inspektor za drumski saobraćaj, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva - član;

- Bojan Radoman, samostalni savjetnik za drumski saobraćaj, Direktorat za drumski saobraćaj, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva - član;

- Aleksandar Janković, samostalni savjetnik za drumski saobraćaj, Direkcija za saobraćaj, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva – član.

Prilog: Nacrt sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Bugarske o prevozu putnika i tereta u međunarodnom drumskom saobraćaju

SPORAZUM

IZMEĐU VLADE CRNE GORE

I

VLADE REPUBLIKE BUGARSKE

O PREVOZU PUTNIKA I TERETA U MEĐUNARODNOM DRUMSKOM SAOBRAĆAJU

Vlada Crne Gore i Vlada Republike Bugarske (u daljem tekstu: "strane ugovornice");

U želji da doprinesu razvoju trgovačkih i ekonomskih odnosa između dvije države;

Odlučne da uspostave saradnju u međunarodnom drumskom saobraćaju u okviru tržišne ekonomije;

Vodeći računa o zaštiti životne sredine i ljudi, racionalnoj potrošnji energije, bezbjednosti saobraćaja i poboljšanju uslova rada za vozače;

Težeći razvoju intermodalnog saobraćaja;

Shvatajući zajednički interes i prednost sporazuma o prevozu u međunarodnom drumskom saobraćaju;

sporazumjele su se o sljedećem:

I OPŠTE ODREDBE

Član 1

Oblast primjene

- 1) Ovim sporazumom uređuje se prevoz putnika i tereta u međunarodnom drumskom saobraćaju koji obavljaju prevoznici sa sjedištem na teritoriji jedne od strana ugovornica, vozilima koja su registrovana na teritoriji te strane ugovornice, sa mjestima polaska na teritoriji jedne države ugovornice i odredišta na teritoriji druge države ugovornice, ili u tranzitu preko teritorije jedne od strana ugovornica. Odredbe se odnose i na prevoz putnika i tereta između jedne od strana ugovornica i treće države vozilima registrovanim na teritoriji druge strane ugovornice.
- 2) Ovaj sporazum ne utiče na prava i obaveze koji proističu iz drugih međunarodnih obaveza dviju strana ugovornica.

Član 2

Definicije

U ovom sporazumu pojedini izrazi imaju sljedeća značenja:

1. **Prevoznik** je pravno ili fizičko lice koje je ovlašćeno za obavljanje međunarodnog prevoza putnika ili tereta u drumskom saobraćaju u skladu sa propisima strane ugovornice na čijoj teritoriji ima sjedište.
2. **Vozilo** je motorno vozilo ili kombinacija vozila, registrovano na teritoriji države jedne od strana ugovornica, namijenjeno za međunarodni prevoz putnika ili tereta u drumskom saobraćaju, kojim prevoznik raspolaže po osnovu vlasništva ili ugovora o zakupu ili lizingu.
3. **Prevoz** je kretanje punog ili praznog vozila, odnosno kretanje praznog vozila, uključujući i prevoz vozila vozom ili brodom na jednom dijelu putovanja.
4. **Kabotaža** je prevoz putnika ili tereta između pojedinih mjesta na teritoriji jedne strane ugovornice, koji obavlja prevoznik sa sjedištem na teritoriji druge strane ugovornice.
5. **Kombinovani prevoz** je prevoz tereta, pri kojem vozilo, priključno vozilo, izmjenjiva platforma ili kontejner, sa ili bez vučnog vozila, koriste puteve za početni ili završni dio putovanja, koji je što kraći, a veći dio putovanja koristi željeznicu, unutrašnji plovni put ili more.
6. **Teritorija strane ugovornice** je teritorija države Crne Gore i teritorija države Bugarske.
7. **Država osnivanja** je strana ugovornica na čijoj teritoriji je prevoznik osnovan i vozilo registrovano.
8. **Država domaćin** je strana ugovornica na čijoj teritoriji prevoz obavlja prevoznik koji nije osnovan na teritoriji te države i čije vozilo nije registrovano na teritoriji te strane ugovornice.
9. **Linijski prevoz** je prevoz putnika koji se obavlja na određenim relacijama, prema unaprijed utvrđenom i objavljenom redu vožnje, za koji se plaća unaprijed utvrđena cijena, a putnici se ukrcavaju i iskrcavaju na prethodno utvrđenim autobuskim stanicama.
10. **Naizmjenični prevoz** je prevoz prethodno organizovanih grupa putnika za više putovanja iz istog mjesta polaska u isto mjesto dolaska. Mjesta polaska i mjesta dolaska su mjesta gdje putovanje počinje, odnosno gdje se završava, zajedno s okolnim mjestima unutar radijusa od 50 km. Svaka grupa putnika koja je obavila putovanje u odlasku vraća se u istom sastavu na polazište nekom kasnijom vožnjom. Naizmjenični prevoz ne gubi svoja obilježja ukoliko se pojedini putnici pridruže drugoj grupi na njihovom povratku. Prva vožnja u povratku i posljednja u odlasku obavlja se praznim vozilom.
11. **Povremeni prevoz** je prevoz putnika koji ne sadrži elemente linijskog ni naizmjeničnog prevoza, pri čemu frekvencija ili broj vožnji nije od uticaja na ovaj vid prevoza.
12. **„Kontrolni dokument“** je putni list za autobus sačinjen u skladu sa obrascem koji je dogovorila i usaglasila Mješovita komisija iz člana 13 ovog sporazuma.

II PREVOZ PUTNIKA

Član 3

Linijski prevoz putnika

(1) Linijski prevoz putnika, obavlja se na osnovu dozvola koje izdaju nadležni organi u državama polaska, dolaska i tranzita.

(2) Zahtjev za izdavanje dozvole iz stava 1 ovog člana prevoznik podnosi nadležnom organu države osnivanja. Ako nadležni organ odobri zahtjev, dostavlja ga nadležnom organu druge strane ugovornice.

Mješovita komisija iz člana 13 ovog sporazuma odlučuje o formi zahtjeva za dobijanje dozvole i potrebnim pratećim dokumentima, kao i ekološkim, bezbjednosnim i ostalim uslovima za izdavanje dozvole.

(3) Dozvole se izdaju uz obostranu saglasnost nadležnih organa strana ugovornica.

Odluku o izdavanju dozvole ili odbijanju da se ona izda, donose nadležni organi strana ugovornica u roku od 90 dana, od dana dostavljanja zahtjeva od nadležnog organa države osnivanja, ukoliko ne postoje nepredviđene okolnosti.

U slučaju nepredviđenih okolnosti, ovaj rok se može mijenjati, o čemu se nadležni organi strana ugovornica međusobno obavještavaju.

Dozvole iz stava 1 ovog člana izdaju se na period do pet godina. Dozvolom se određuju uslovi obavljanja linijskog prevoza putnika.

(4) O izmjenama uslova za obavljanje prevoza i otkazivanju prevoza odlučivaće se u skladu sa procedurom navedenom u st. 2 i 3 ovog člana.

Ako više nema potrebe za prevozom, prevoznik ga može otkazati, obavještavajući nadležne organe koji su izdali dozvolu, kao i putnike, u roku koji utvrdi Mješovita komisija iz člana 13 Sporazuma.

Član 4

Naizmjenični i povremeni prevoz putnika

(1) Naizmjenični prevoz putnika obavlja se na osnovu odobrenja ili dozvole koje izdaju nadležni organi u državama polaska, dolaska i tranzita.

(2) Povremeni prevoz će biti regulisan na osnovu Ugovora o međunarodnom povremenom prevozu putnika običnim i putničkim autobusima (INTERBUS UGOVOR).

(3) Usputno ukrcavanje i iskrcavanje putnika tokom cijelog prevoza iz st. 1 i 2 ovog člana nije dozvoljeno bez posebnog odobrenja nadležnog organa države domaćina.

(4) Zahtjev za izdavanje odobrenja ili dozvole iz stava 1 ovog člana prevoznik podnosi nadležnom organu države domaćina, posredstvom nadležnog organa države osnivanja.

(5) Mješovita komisija iz člana 13, odlučuje o formi zahtjeva za dobijanje odobrenja ili dozvole i o potrebnoj pratećoj dokumentaciji.

Dozvola se izdaje ili se zahtjev za dobijanje dozvole odbija u roku od 30 dana ukoliko ne postoje nepredviđene okolnosti.

U slučaju nepredviđenih okolnosti, ovaj rok se može mijenjati, o čemu se nadležni organi strana ugovornica međusobno obavještavaju.

(6) Prilikom obavljanja prevoza putnika u autobusu se mora nalaziti kontrolni dokument.

Član 5

Zajedničke odredbe o prevozu putnika

(1) Dozvole iz člana 3 i 4 glase na ime prevoznika i neprenosive su.

(2) Kabotaža je zabranjena. Lokalna putovanja, organizovana isključivo za grupe putnika, koje je na destinaciju dovezao isti prevoznik, ne smatraju se kabotažom, ukoliko su upisane u kontrolnom dokumentu.

III PREVOZ TERETA

Član 6

Sistem dozvola

(1) Prevoznici sa sjedištem na teritoriji jedne od strana ugovornica mogu, na osnovu sistema dozvola, obavljati:

- a) prevoz između teritorija strana ugovornica i u tranzitu preko njihovih teritorija;
- b) prevoza za/iz treće države.

(2) Dozvola iz stava 1 ovog člana je neprenosiva i može je koristiti samo prevoznik na čije ime glasi.

(3) Nadležni organi obje strane ugovornice razmjenjuju dogovoreni broj nepopunjenih obrazaca za dozvole.

Dozvole dobijene razmjenom, domaćim prevoznicima dodjeljuje nadležni organ države osnivanja.

(4) Dozvola se može koristiti samo za jedno vozilo. Dozvole će važiti do 31. januara kalendarske godine. U slučaju kombinacije vozila, motorno vozilo je odlučujući faktor kod izdavanja ili oslobađanja od sistema dozvola.

(5) Mješovita komisija iz člana 13 određuje broj, vrstu i druge uslove koji su važni za korišćenje dozvola.

(6) Kabotaža je dozvoljena samo uz posebnu dozvolu države domaćina.

Član 7

Izuzeci od sistema dozvola

- (1) Izuzetno od odredbi člana 6, iz sistema dozvola izuzimaju se sljedeći prevozi:
- a) tereta vozilima čija maksimalna dozvoljena masa sa tovarom uključujući i prikolice, ne prelazi 6 tona, ili čija dozvoljena nosivost zajedno sa prikolicom, ne prelazi 3,5 tone;
 - b) povremeni prevoz tereta sa ili do aerodroma, u slučaju skretanja vazduhoplova sa redovnog leta;
 - c) prevoz vozila koja su oštećena ili neispravna i prevoz vozila na popravku;
 - d) vožnja praznog vozila poslatog da zamijeni vozilo koje se pokvarilo na teritoriji jedne strane ugovornice, kao i povratno putovanje poslije popravke neispravnog vozila;
 - e) prevoz živih životinja u specijalno proizvedenim ili trajno prepravljenim vozilima namijenjenim za prevoz životinja;
 - f) prevoz rezervnih djelova i namirnica za avione i prekookeanske brodove;
 - g) prevoz medicinske opreme i lijekova za hitne slučajeve, pogotovo u slučaju prirodnih katastrofa ili humanitarnih potreba;
 - h) prevoz umjetničkih djela ili predmeta za sajmove i izložbe ili u nekomercijalne svrhe;
 - i) prevoz u nekomercijalne svrhe pomoćnog materijala i životinja za pozorišne, muzičke, filmske, sportske, cirkuske ili sajamske priredbe i sa tih priredbi, kao i onih koji su namijenjeni filmskim, radijskim i televizijskim snimanjima;
 - j) prevoz posmrtnih ostataka.
- (2) Za vrijeme obavljanja prevoza iz ovog člana u vozilu se mora nalaziti prateća dokumentacija koja potvrđuje da se radi o prevozu za koji nije potrebna dozvola.
- (3) Mješovita komisija iz člana 13 ovog sporazuma, može proširiti listu prevoza navedenih u stavu 1 ovog člana za koje nijesu potrebne dozvole, i odlučiti o liberalizaciji pojedinih vrsta prevoza.

IV ZAJEDNIČKE ODREDBE

Član 8

Takse

- (1) Prevoz vozilima registrovanim na teritoriji jedne od strana ugovornica, koja privremeno obavljaju prevoz na teritoriji druge strane ugovornice, po odredbama ovog sporazuma izuzet je, na bazi reciprociteta, od plaćanja svih taksi i naknada vezanih za vlasništvo, registraciju i upravljanje vozilima.
- (2) Gorivo, koje se nalazi u uobičajenim, od strane proizvođača ugrađenim, fiksiranim rezervoarima za gorivo predviđenog za vožnju vozila i rad motora na kontrolisanoj temperaturi, kao i maziva i rezervni djelovi, izuzeti su od carine na uvoz na teritoriji države domaćina.
- (3) Prevoz obuhvaćen odredbama ovog sporazuma, podliježe putarinama i drugim dažbinama koje plaćaju korisnici puteva u državi domaćinu, a koje se naplaćuju za korišćenje mreže puteva, mostova, tunela.

Član 9

Masa i dimenzije vozila

- (1) Maksimalna dozvoljena masa, osovinsko opterećenje i dimenzije vozila ne smiju biti veći od vrijednosti navedenih u dokumentima o registraciji, kao ni od maksimalnih dozvoljenih vrijednosti propisanih u državi domaćinu.
- (2) Upotreba vozila, čija masa i dimenzije prelaze propisane vrijednosti u državi domaćinu, dozvoljena je samo sa posebnom dozvolom koju izdaje nadležni organ države domaćina i za koju je unaprijed podnijet zahtjev.

Član 10

Oprema i druge karakteristike vozila

- (1) Vozila koja prevoze opasnu ili lako kvarljivu robu moraju biti pripremljena i opremljena u skladu sa međunarodnom regulativom (odredbe ADR i ATP Konvencija).
- (2) Oprema u vozilu, koja se koristi za praćenje posade koja vozi i vremena za odmor, mora biti u skladu sa međunarodnom regulativom (odredbe AETR Sporazuma).
- (3) Strane ugovornice preuzimaju na sebe obavezu da promovišu u okviru ovog sporazuma, upotrebu vozila koja odgovaraju standardima o bezbjednosti i emisiji štetnih gasova, u skladu sa propisima Evropske unije u ovoj oblasti i iste primjenjuju u skladu sa preuzetim međunarodnim obavezama.

U skladu sa stavom 3 ovog člana, Mješovita komisija iz člana 13 može odlučiti o broju dozvola i mogućnosti liberalizacije prevoza, dati povoljniji tretman vozilima koja odgovaraju najsavremenijim standardima bezbjednosti i zaštite životne sredine.

Član 11

Nadzor

Dozvole i svi drugi dokumenti koji su predviđeni ovim sporazumom, kao i multilateralnim sporazumima čije su potpisnice obje strane ugovornice ili nacionalnim zakonodavstvom, moraju se nalaziti u vozilima za vrijeme prevoza i pokazati na zahtjev nadležnih kontrolnih organa strana ugovornica.

Član 12

Obaveze prevoznika i prekršaji

(1) Prevoznik jedne od strana ugovornica dužan je da se na teritoriji druge strane ugovornice pridržava obaveza koje proističu iz multilateralnih međunarodnih sporazuma, čije su potpisnice obje strane ugovornice, kao i drugih bilateralnih sporazuma i nacionalnog zakonodavstva, posebno u oblasti saobraćaja i prekršaja, carinskih propisa i drugih uslova za korišćenje dozvola i ograničenja.

(2) U slučaju povrede odredbi ovog sporazuma koje izvrši prevoznik, nadležni organ države domaćina obavještava o tome nadležni organ države osnivanja, radi preuzimanja odgovarajućih mjera predviđenih nacionalnim zakonodavstvom.

(3) Odredba stava 2 ovog člana ne isključuje mjere koje mogu da izriču sudovi ili drugi nadležni organi države domaćina.

(4) U slučaju ponovljenih ozbiljnih prekršaja na teritoriji zemlje domaćina, nadležni organ države domaćina može sam ili na zahtjev nadležnog organa države osnivanja preduzeti sljedeće mjere:

- upozoriti prevoznika;

- zabraniti pristup teritoriji strane ugovornice na kojoj je prekršaj počinjen

(5) Nadležni organi strana ugovornica stalno će se međusobno obavještavati o preduzetim mjerama iz stava 4.

Član 13

Saradnja i Mješovita komisija

(1) Nadležni organi strana ugovornica obavezni su da obezbijede primjenu ovog sporazuma, da se uzajamno obavještavaju o svakoj korisnoj informaciji i izmjeni nacionalnih propisa u oblasti drumskog saobraćaja.

(2) Strane ugovornice formiraju Mješovitu komisiju radi sprovođenja ovog sporazuma i razmatranja svih pitanja koja se tiču odnosa između strana ugovornica u oblasti drumskog saobraćaja, uključujući aspekte koji se bave bezbjednošću, zaštitom životne sredine, vaznim osobljem, tehničkim pitanjima, promocijom privrednih subjekata iz oblasti drumskog saobraćaja, međusobnom saradnjom i rješavanjem spornih pitanja.

Član 14

Nadležni organi

Prema ovom sporazumu nadležni organi su:

- za Crnu Goru: Ministarstvo saobraćaja i pomorstva,
- za Republiku Bugarsku: Ministarstvo saobraćaja, informacionih tehnologija i komunikacija

V ZAVRŠNE ODREDBE

Član 15

Stupanje na snagu i važenje sporazuma

(1) Ovaj sporazum stupa na snagu datumom prijema posljednjeg pisanog obavještenja, diplomatskim putem, kojim strane ugovornice obavještavaju jedna drugu, da su završile unutrašnje pravne procedure neophodne za stupanje na snagu ovog sporazuma..

(2) Ovaj sporazum važi dok ga ne otkaže jedna od strana ugovornica, dostavljanjem pisanog obavještenja o tome drugoj ugovornoj strani, u kom slučaju Sporazum prestaje da važi po isteku šest mjeseci od dana prijema obavještenja o otkazivanju.

(3) Danom stupanja na snagu ovog sporazuma, prestaje da važi Sporazum između Savezne Vlade Savezne Republike Jugoslavije i Vlade Republike Bugarske o međunarodnom prevozu putnika i stvari, potpisan 25. juna 2002. godine u Sofiji.

U potvrdi svega navedenog, punopravno opunomoćeni od strana svojih Vlada, potpisuju ovaj Sporazum.

Sačinjeno u , dana , u dva originalna primjerka, svaki na crnogorskom, bugarskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi iste važnosti. U slučaju spora ili različitog tumačenja ovog sporazuma, mjerodavan je tekst na engleskom jeziku.

Za Vladu
Crne Gore

Za Vladu
Republike Bugarske